

PROPOZÍCIE

Nositelia tradícií 2023

celoštátna postupová súťaž a prehliadka folklórnych skupín

november 2022

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka folklórnych skupín Nositelia tradícií je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku. Súťaž je určená všetkým vekovým kategóriám.

1.1.2. Súťaž nie je tematicky zameraná ani žánrovo vymedzená.

1.1.3. Súťaž sa koná **každé tri roky**.

1.2. Ciele súťaže

1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je rozvíjanie zručností, nadobúdanie vedomostí a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania a realizácie umeleckej tvorby v oblasti tradičnej ľudovej kultúry a jej folklorizovaných prejavov.

1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:

1.2.1.1. aktivizovať činnosť folklórnych skupín;

1.2.1.2. podporovať vyhľadávanie, dokumentáciu a prezentáciu tradičných foriem ľudového tanca, hudby, obradových, zvykoslovných a pracovných prejavov z jednotlivých lokalít či regiónov;

1.2.1.3. poukázať na význam tradičnej ľudovej kultúry v kultúrnom dianí;

1.2.1.4. priblížiť publiku tradičnú ľudovú kultúru.

1.3. Riadenie súťaže

1.3.1. Vyhlasovateľom, odborným garantom a hlavným finančným partnerom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.

1.3.2. Organizátormi sú krajské a regionálne osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **trojstupňová**:

2.1.1.1. regionálne súťaže a prehliadky;

2.1.1.2. krajské súťaže a prehliadky;

2.1.1.3. celoštátna súťaž a prehliadka.

2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola, pričom o konečnom výbere kolektívov rozhoduje programová rada.

2.1.3. Súťaž na každom stupni pozostáva zo súťažných vystúpení, interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o workshopy alebo iné aktivity.

2.1.4. Odborný rozborový seminár ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.

2.1.5. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

2.2. Súťažné kategórie

Súťaž nemá súťažné kategórie.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky folklórne skupiny, ktoré vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky alebo ktorých členovia majú štatút Slováka žijúceho v zahraničí a prezentujú materiál z územia Slovenska, presahujúcich hraničných regiónov alebo z oblastí historicky obývaných Slovákmi.
- 3.1.2. Do regionálneho kola súťaže sa kolektívy prihlasujú **podľa miesta svojho pôsobenia**. Ak sa v mieste pôsobenia neuskutoční regionálne kolo, prihlásia sa do regionálneho kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori.¹
- 3.1.3. Do súťaže sa **prihlásite** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.

3.2. Súťažné podmienky

- 3.2.1. Kolektív prechádza všetkými stupňami súťaže s tým istým súťažným vystúpením, ktoré uvedie v základnom stupni súťaže.² Súťažiaci sa prezentujú predstavením čerpajúcim materiál z vlastnej lokálnej/mikroregionálnej tradície.
- 3.2.2. Celkový počet členov vo všetkých zložkách kolektívu môže byť maximálne **45 členov**.
- 3.2.3. Súťažné čísla môžu mať trvanie **5 – 15 minút**³.
- 3.2.4. Súťažiaci sa **nemôžu** prezentovať so súťažným programom, s ktorým sa už v minulosti zúčastnili na celoštátnej súťaži. Z jednej folklórnej skupiny môže byť prihlásené maximálne **1 súťažné číslo**.
- 3.2.5. Hudobný sprievod – ľudová hudba/sólista inštrumentalista – je akceptovaný len v živom predvedení. V časti choreografie môže byť v odôvodnenom prípade použitý autorský hudobný záznam, ak je výrazovým prostriedkom choreografie.

- 3.3. **Kolektívy zahraničných Slovákov** sú povinné zaslať videozáznam súťažného čísla najneskôr 30 dní pred termínom konania celoštátneho kola súťaže Národnému osvetovému centru. Postup na celoštátne kolo vyhodnotí programová rada.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Regionálne a krajské súťaže a prehliadky

- 4.1.1. Uskutočníť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.
- 4.1.2. Informácie o termíne a konaní daného kola je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra čo najskôr po vyhlásení celoštátnej súťaže.
- 4.1.3. Po zadaní jednotlivých kôl súťaže do systému prihlasovania je možné **požiadať o finančné prostriedky** na ich realizáciu. Pravidlá, procesy a spôsob financovania súťaží upravujú samostatné dokumenty vydané Národným osvetovým centrom.
- 4.1.4. Po skončení konkrétneho kola označí organizátor postupujúcich interpretov a kolektívy do krajského kola priamo v systéme prihlasovania.

¹ V ostatných prípadoch sa stáva základným stupňom súťaže krajské kolo.

² Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty.

³ Porota si vyhradzuje právo akceptovať v odôvodnených prípadoch prípadné časové odchýlky.

- 4.1.5. **Protokol o udelení cien a výsledkov** je potrebné vyplniť v systéme prihlasovania **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže.
- 4.1.6. **Hodnotiacu správu** predsedu poroty treba zaslať **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže **zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra**.
- 4.1.7. Pri tvorbe propagačných materiálov **uvádza** organizátor daného kola súťaže **Národné osvetové centrum výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.
- 4.1.8. Na propagačných materiáloch je nevyhnutné **uviesť hlavný názov** postupovej súťaže „Nositelia tradícií“ a taktiež **podnázov** „celoštátna postupová súťaž a prehliadka folklórnych skupín“.
- 4.2. **Krajské súťaže a prehliadky**
- 4.2.1. Organizátor krajskej prehliadky zabezpečí **audiovizuálnu alebo fotografickú dokumentáciu** podujatia a dodá ju do Národného osvetového centra najneskôr **1 mesiac** pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.⁴
- 4.3. **Celoštátna súťaž a prehliadka**
- 4.3.1. Organizátorom je Hornozemplínske osvetové stredisko vo Vranove nad Topľou.
- 4.3.2. Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátneho podujatia.
- 4.3.3. Pri tvorbe propagačných materiálov **spolupracuje** organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra a **uvádza Národné osvetové centrum výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.
- 4.3.4. Celoštátno kolo súťaže môže upraviť komunikáciu na propagačných materiáloch zjednodušením podnázvu súťaže a nazývať podujatie festivalom.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

- 5.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných vystúpení sa zostavujú odborné poroty z aktívnych odborníkov v oblasti etnológie, etnochoreológie, choreografie, tanečnej pedagogiky, etnomuzikológie a pod. s adekvátnou viacročnou praxou.
- 5.1.2. Poroty môžu mať **5 až 7 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny. Zloženie odbornej poroty reflektuje zastúpenie všetkých týchto odborných orientácií.
- 5.1.3. Vymenovanie porotcov
- 5.1.3.1. **Regionálne a krajské poroty** navrhujú organizátori jednotlivých kôl súťaží, ich zloženie konzultujú s odbornými pracovníkmi Národného osvetového centra. Zloženie týchto porôt podlieha písomnému e-mailovému schváleniu odbornými pracovníkmi NOC. Následne poroty vymenujú riaditelia osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne a krajské kolá súťaže. Organizátorom odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.

⁴ Organizátor krajskej prehliadky spĺňa tiež všetko uvedené v bode 4.1.

5.1.3.2. Programovú radu a celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**. Programová rada sa skladá spravidla z vybraných členov krajských a celoštátnych porôt a odborných pracovníkov Národného osvetového centra.

5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý je **vedúcim súťažného kolektívu, autorom súťažného čísla** alebo je v **blízkom príbuzenskom vzťahu** s účinkujúcimi.

5.2. Hodnotenie súťaže

5.2.1. Hodnotenie súťažiacich prebieha na všetkých stupňoch zaradením súťažiacich do **zlatého, strieborného a bronzového pásma, prípadne mimo nich**.

5.2.2. **Na celoštátnom kole** súťaže sa ďalej udeľuje spravidla jeden **titul laureáta**.

5.2.3. **Na regionálnom a krajskom kole** sa udeľuje maximálne jeden priamy postup zo zlatého pásma do vyššieho kola súťaže.⁵ V prípade vynikajúcich vystúpení môže porota udeliť návrh na postup ešte dvom folklórnym skupinám.

5.2.4. Organizátor krajského kola súťaže a programová rada v prípade celoštátneho kola súťaže rozhodne podľa koncepcie a možností, či je možné návrhy prijať.

5.2.5. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.

5.2.6. Na **regionálnej a krajskej úrovni** spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda poroty**. Na **celoštátnej úrovni** to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. Formulár hodnotiacej správy je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

5.3.1. **Vhodnosť výberu témy a spracovania materiálu** s rešpektovaním dramaturgických a režijných princípov.

5.3.2. **Rešpektovanie podoby a funkcie tradičnej príležitosti** (zábavný, obradový či slávnostný repertoár; zvykoslovný materiál a pod.).

5.3.3. **Rešpektovanie zákonitostí daného typu tanca a úroveň jeho interpretácie** (forma a štruktúra tanca, funkcia motívov v rámci motivických radov, etiketa tanečného prejavu –správanie a roly partnerov v tanci a pod.).

5.3.4. Dodržiavanie **štýlovo-interpretáčnych znakov hudobno-spevného štýlu** danej lokality/regiónu a **úroveň ich interpretácie** (výber piesní k typu tanca, typ hudobného zoskupenia, rytmika, harmonizácia, tempo, variačná technika, súhra jednotlivých hudobných nástrojov pri skupinovej hre, komunikácia s tanečníkmi, hlasové prejavy – pokriky, ujúkanie a pod.).

5.3.5. Funkčné využitie tradičného odevu, obuvi a rekvizít.

5.3.6. **Tvorivý prístup pri umeleckom spracovaní** a primeranosť choreografického zámeru schopnostiam interpretov.

5.3.7. Celkový dojem.

5.4. Ceny

5.4.1. Vecné ceny a diplomy.

⁵ V prípade nedostatočnej kvality na regionálnom a krajskom kole má porota právo priamy postup ani návrhy na postup neudelieť.

5.4.2. Laureát súťaže získa postup na **Folklorný festival Východná** a **Festival neprofesionálneho umenia TVOR•BA** v Bratislave-Starom Meste.

6. KONTAKT

6.1. V prípade nejasností kontaktujte odborných pracovníkov Národného osvetového centra pre folklór a folklorizmus:

Mgr. art. Ondrej Galbička
Národné osvetové centrum
Námestie SNP č. 12
812 34 Bratislava
ondrej.galbicka@nocka.sk
+421 2 204 71 254

Mgr. Katarína Babčáková, PhD.
Národné osvetové centrum
Námestie SNP č. 12
812 34 Bratislava
katarina.babcakova@nocka.sk
+421 2 204 71 250

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpísaním generálnym riaditeľom Národného osvetového centra.
- 7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- 7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažný kolektív prijatý do súťaže alebo môže byť zo súťaže vyradený.
- 7.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasujú, že berú na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:
 - 7.5.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s ich podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiacich na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ),
 - 7.5.2. obrazové snímky podobizní súťažiacich budú vyhotovené a budú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutých súťažiacich nie je potrebný,
 - 7.5.3. použitie obrazových snímkov podobizní súťažiacich podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s ich oprávnenými záujmami.
- 7.6. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospelého (pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospelého osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich požiadavky a problémy organizačného či sociálneho charakteru.
- 7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že svojím súťažným umeleckým výkonom, prípadne použitím autorského diela v rámci súťažného umeleckého výkonu nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má vysporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu a/alebo v rámci neho použitému autorskému dielu.
- 7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho súťažného umeleckého výkonu

v zmysle § 19 v prípade použitia autorského diela a § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, a to najmä, ale nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu svojho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu svojho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.

7.9. Osobné údaje súťažiacoho budú vyhlasovateľom spracúvané v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (ďalej len „Nariadenie“). Súťažiaci vyhlasuje, že mu boli poskytnuté všetky relevantné informácie o spracúvaní jeho osobných údajov, ktoré sú dostupné na webovom sídle objednávateľa www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.

7.10. Prílohy k propozíciám

7.10.1. Príloha č. 1 – **Hodnotiaca správa pre porotcov** (vyplnía predseda poroty na nižšíchstupňoch súťaže a všetci členovia poroty na celoštátnej úrovni).

7.10.2. Príloha č. 2 – **Zoznam odporúčaných porotcov.**

Bratislava 14. 11. 2022

.....
Mgr. Erik Kriššák
generálny riaditeľ